

Årbok
for Nord-Østerdalen 1980

STØTTEANNONSER

Takket være bidrag fra en rekke institusjoner i distriktet kan boka leveres til en heller rimelig pris.

Bidragstyttere er følgende:

- *Nord-Østerdal Sparebank*
- *Østerdalen Sparebank*
- *Christiania Bank- og Kredittkasse*
- *Nord-Østerdal Brannkasse*
- *Hed- Opp, Tynset*

Redaksjonen takker hjerteligst for bidraga og ber våre lesere benytte seg av de ulike institusjoners tjenester.

Årbok for Nord-Østerdalen 1980

Redaktør:
Per Hvamstad

*

Illustrasjoner:
Unni Lise Jonsmoen
Helge Ness · Ståle Blæsterdalen

Utgitt av
Musea i Nord Østerdalen · Postboks 150 · 2501 Tynset

Forord

Årbok for Nord Østerdalen kommer nå i sin andre årgang og vi følger samme opplegg som i fjor.

Det var et spennende forsøk å sende ut ei årbok og det var gledelig å merke at boka ble tatt imot med interesse, og vi håper å kunne fortsette etter samme mønster i tida framover.

Vi meiner at dette er en nyttig publikasjon, ikke bare for de institusjoner som står bak årboka, men også for distriktet og de mange forskjellige leserne. I årboka vil vi presentere artikler som gir et variert bilde av bygdens forhistorie og nære fortid. Særlig gledelig har det vært at årboka er blitt lest lokalt og at stofftilgangen har vært rikelig. Folk har uoppfordret kommet med artikler. Vi vil legge stor vekt på å knytte til oss bidragsytere i alle aldre og fra alle bygder.

Boka i år kan sies å ha et par hovedemner.

Det lokale kulturvern består ikke bare i vern av hus og gjenstander, det er også mange andre viktige minner, — skriftlige og muntlig, bl.a. det som kommer til uttrykk gjennom brukspoesien, — diktning i bruk. Mye slikt stoff ligger bortglømt og vi vil gjerne væe med å bringe det fram.

Diktet «Skrømtet fra Tylldalsskogen» fant vi i ei handskreven visebok fra Rendalen, men hvem som er forfatter veit vi altså ikke, utover bokstavene M. B.

Et omfattende emne er bergverk og gruvedrift. Innen kulturvernarbeidet står dessverre ikke dette feltet sterkt, særlig ikke hvis vi tenker tradisjonelt på bevaring av hus og gjenstander. Lite slikt er bevart og det meste av det gamle er borte. For å få et bilde av liv og virksomhet i distriktets gruvemiljøer, er vi derfor avhengig av å benytte oss av andre hjelpemidler, gamle fotografier og beretninger fra folk som har levd i slike miljøer. Men ved Follidal Verk er det fremdeles bevart både hus og anlegg, og det

er en viktig kulturvernoppgave å ta vare på noe av dette, som eksempel på et moderne gruvemiljø.

Innsamling og avfotografering av eldre bilder har kommet godt i gang i distriktet, men innsamlingen av muntlig tradisjonsstoff har det gått heller tregt med. Slikt innsamlingsarbeid foregår ofte i form av intervju.

Vi vil også oppfordre til at de eldre setter seg ned og noterer sjøl sine opplevelser. På den måten kan mye verdifullt stoff bli sikret.